

PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. JOSEPH A. FILLETTI B.A., LL.D., A R HIST S

Seduta tal-Hamis, 1 ta' Marzu, 2001

Numru: 6

Citazzjoni Numru: 187/94 JF

Louis Fava

vs

**L-avukat Dottor Philip Attard
Montalto u Anthony S. Fournier
ghan-nom u in rappresentanza tas-
socjeta' 'B. Tagliaferro and Sons
Limited' u b'digriet tat-12 ta' Mejju
1994 Milica Milovic u Carlo Sant
Fournier bhala diretturi ghan-nom u
in rappresentanza tas-socjeta' B.**

**Tagliaferro & Sons Ltd. Intervjenew
fil-kawza fil-kwalita' taghhom
premess.**

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni tal-attur li biha premessi d-dikjarazzjonijiet necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni.

Premess li l-attur agixxa bhala sensar, ghall-bejgh tat-Teatru maghruf bl-
isem "Radio City Opera House" f'numru 815 u 816, St. Joseph High
Road, Hamrun, li ghandu entraturi ohra kif suggett ghac-cens annwu u
perpetwu ta' Lm120, tant li in effetti tali teatru nbiegh mis-socjeta'
konvenuta lill-Malta Labour Party permezz ta' kuntratt pubbliku fl-atti tan-
Nutar Joseph Cilia datat 30 t'Ottubru 1992, verso l-prezz hemm stipulat.

Premess li nonostante li l-attur interpella lis-socjeta' konvenuta permess
ta' ittra legali datata 20 ta' Mejju 1992 u ittra ufficjali datata 6 ta'
Novembru 1992, l-konvenuti nomine baqghu inadempjenti u ma hallsux.

Talab li din il-Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeciedi li l-attur irrenda lis-socjeta' konvenuta servigi u prestazzjonijiet bhala sensar, liema servigi u prestazzjonijiet bhala sensar finalment wasslu ghat-trasferiment tat-teatru maghruf bhala "Radio City Opera House", f'numri 815 u 816, St. Joseph High Road, Hamrun mill-polza tas-socjeta' konvenuta lill-Malta Labour Party, u ghalhekk tiddikjara li s-socjeta' konvenuta hija tenuta li thallas lill-istess attur kumpens ghall-istess servigi ta' sensar minnhu lilha resi.
2. Tillikwida l-kumpens u l-valur ta' servigi bhala sensar mill-attur lis-socjeta' konvenuta, li wasslu ghat-trasferiment tal-fond 'de quo' okkorrendo permezz ta' periti nominandi.
3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur dak l-ammont hekk likwidat ai termini tat-tieni domanda ta' din ic-citazzjoni bhala rapprezentanti l-valur ta' servigi bhala sensar resi mill-attur lill-konvenuti nomine, ghat-trasferiment tat-teatru "Radio City Opera House", f'numri 815 u 816, St. Joseph High Road, Hamrun, kif premiss.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra legali datata 20 ta' Mejju 1992, u ittra Ufficjali datata 6 ta' Novembru 1992, kontra l-konvenuti nomine.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti nomine fejn eccepew:

1. Illi d-ditta konvenuta qatt ma nkarigat lill-attur dwar il-bejgh ta-Radio City Opera House, u l-attur ma rrenda ebda servizz lid-ditta konvenuta.
2. Illi t-talbiet kollha ta' l-attur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghalhekk ghandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra l-istess attur.
3. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet ta' Milica Micovic u Carlo Sant Fournier bhala diretturi ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' B. Tagliaferro & Sons Ltd. fejn eccepew:

Illi l-avukat Dr. Philip Attard Montalta mhux direttur u ma ghandhux ir-rapprezentanza tas-socjeta' konvenuta u ghandu jigi estromess mill-atti ta' dina l-kawza.

Rat id-dikjarazzjonijiet tal-kontendenti, il-listi tax-xhieda taghhom flimkien mad-dokumenti li gew esebiti, semghet lix-xhieda prodotta;

Rat u ezaminat l-affidavits li gew ipprezentati;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Trattata ezawrjement il-kawza;

Ikkunsidrat li f'din il-kawza l-attur qieghed jippretendi kumpens dovut lilu "ta' servigi bhala sensar" allegatament rezi a favur is-socjeta' konvenuta, liema servigi u prestazzjonijiet "finalment wasslu ghat-trasferiment tat-teatru maghruf bhala Radio City Opera House f'numru 815 u 816, St. Joseph High Road, Hamrun, min-naha tas-socjeta' konvenuta lil Malta Labour Party.

Mill-att notarili li gie esebit – ara Dok A a fol. 5 – 14 tal-process – jirrizulta pacifiku l-fatt li l-fond surreferit effettivament gie hekk ittrasferit in forza ta' kuntratt notarili fl-atti tan-nutar Dottor Joe Cilia tat-30 ta' Ottubru 1992 ghas-somma ta' tliet mija u hamsin elf lira Maltija (Lm350,000).

Ikkunsidrat li n-nuqqas ta' qbil gej mill-fatt li filwaqt li l-attur qieghed jippretendi kumpens ghar-ragunijiet suesposti, il-kontroparti konvenuta qeghda tichad li l-attur irrendielha xi servizzi fis-sens imsemmi mill-attur u li hija qatt ma nkarigatu b'xi mod dwar il-bejgh tal-immobbli de quo.

Illi l-Qorti, wara li ezaminat bir-reqqa l-provi kollha jirrizultalha kwantu segwe:

Li l-Malta Labour Club kien interessat li jkollu kwartieri generali godda. Skond l-allura deputat kap ta' dan il-partit politiku, ix-xhud Onorevoli Joseph Debono Grech, dan is-suggett kien gie diskuss mill-amministrazzjoni tal-istess partit u gie avvicinat membru parlamentari laburista iehor, jigifieri John Dalli, biex jinstab post addattat. Fost diversi postijiet issemma' r-Radio City Opera House tal-Hamrun. Dan il-post kien jitmexxa, x'aktarx fil-vesti ta' inkwilin (certament mhux bhala sid il-fond) minn certu Sunny Baldacchino. Skond Debono Grech, il-kollega tieghu John Dalli ssuggerielu li jkun ahjar li jkellmu l-ewwel lil Louis Fava, cjoe' l-attur, skond Dalli, *“ghaliex Fava jafu sew lil Baldacchino u jaghmel it-trattattivi hu.”*

Skond ix-xhud Debono Grech, hekk sar u wara li allura *“qabbd”* lill-attur *“biex jaghmel it-trattattivi mas-Sur Sunny Baldacchino”*, dan gabilhom prezz u hadu hsieb ikellmu perit biex jippjanta l-fond de quo. Dejjem skond dan ix-xhud, l-attur kien semmielhom li s-socjeta' konvenuta kienet lesta li tbiegh ghall-prezz ta' Lm200,000. Dan kollu gie kkoroborat minn John Dalli, jigifieri fis-sens (ara fol. 53) li huma kienu jkellmu,

“dejjem lis-Sur Fava u s-Sur Fava kien qed jitkellem ma' Sunny Baldacchino”.

Dawn il-proceduri ma tkomplewx bl-involviment tax-xhieda Debono Grech u Dalli ghaliex nel frattempo saret Elezzjoni Generali u la wiehed u lanqas l-iehor ma baqghu implikati fihom aktar.

L-attur jikkonferma dawn il-fatti u jghid li ghadda *“l-figura”*, ossija l-prezz mitlub mill-vendituri lid-dirigenti tal-Partit Laburista. Qal ukoll li nel frattempo ha hsieb iqabblad lil certu Martin Camilleri, *“interior designer”* (li pero' ma xehedx), biex jaghmel xi disinji. Huwa ma giex avvicinat aktar mill-Partit Laburista u kellu *“jisma' min-nies li l-Partit Laburista rega' fetah in-negozjati ghall-akkwist ta' dan it-teatru”* (fol. 30). F'ebda hin ma jsemmi l-attur li qatt avvicina lis-socjeta' konvenuta direttament. Hu tkellem dejjem ma' Sunny Baldacchino. Min-naha tieghu, Sunny Baldacchino filwaqt li jikkonferma li kien gie avvicinat minn Louis Fava, dan fil-bidu kien qallu biss li kellhu *“xi nies interessati fir-Radio City biex jixtru.”* U jghid specifikament li lanqas qallu l-attur ghal min kien qieghed jidher (fol. 59). Baldacchino xehed li lil Dr. Philip Attard Montalto, dak iz-zmien rapprezentant tas-socjeta' konvenuta, kien semmielu li l-attur kien qieghed jagixxi ta' sensar.

Skond ix-xhieda moghtija mill-Avukat Dottor Karmenu Mifsud Bonnici, kien l-attur il-bniedem *“li pprova jinteressa lill-partit u anke ha sehem f'diskussjonijiet interni fil-partit, biex il-partit ikun jista' jakkwista r-Radio City minghand, mhux Tagliaferro, minghand iva nahseb Tagliaferro*

Estate.” Illi, filwaqt li dan ix-xhud ghamilha cara li kien hemm involviment da parti tal-attur, fl-istess waqt il-Qorti irriskontrat diversi varjazzjonijiet max-xhieda l-ohra f’dawk li huma dettalji dwar fatti, xi whud mil-liema huma ta’ certu riljev. Debono Grech u Dalli jghidu li kienu huma li avvicinaw lill-attur u mhux bl-invers. Hadd ma jsemmi l-involviment ta’ John Buttigieg hlief ix-xhud Dottor Mifsud Bonnici. F’kull kaz jigi rilevat li ghal Dottor Mifsud Bonnici, ghalkemm kien involut dak iz-zmien bhala wiehed mid-dirigenti ewlenin tal-Partit Laburista, hu personalment lanqas kien hass li kellha tinghata xi preferenza lir-Radio City Opera House ghax hu kien *“aktar qed (j) irsisti fuq ‘site’ iehor.”* Min-naha l-ohra mbaghad hemm cahda kategorika ta’ kull involviment min-naha tal-attur, u cjoe’ minn dak illi jemergi mid-depozizzjonijiet jew affidavits ta’ Anthony Sant Fournier, Milica Micovic, l-Avukat Dottor Philip Attard Montalto ghas-socjeta’ konvenuta kif ukoll mill-Avukat Dottor George Abela li effettivament jghid li fetah hu negozjati “ex novo” mal-konvenuti u wassal dawn sal-final.

Ikkunsidrat li ghalkemm mill-provi prodotti jirrizulta li fil-parti inizjali involviment tassew li kien hemm da parti ta’ l-attur f’dawk li huma prestazzjonijiet favur wahda mill-partijiet involuti fit-trasferiment tal-fond de quo, fl-istess waqt pero’ jidhrilha wkoll li tali nvolviment mhux biss ma kienx bizzejjed biex iwassal ghan-ness tal-ftehim finali milhuq bejn il-partijiet involuti fil-kuntratt surreferit imma li f’kull kaz tali prestazzjonijiet

ma sarux ukoll a favur is-socjeta' konvenuta kif invece pretiz mill-attur. Apparti li l-proceduri jew trattattivi inizjali jidhru li f'certu stadju waqfu u regghu bdew mill-gdid min-nies differenti, ghal dik li jirrigwarda l-Partit Laburista, jibqa' l-fatt li f'ebda waqt ma jirrizulta ness bejn l-attur u s-socjeta' konvenuta. Di fatti minn ezami akkurat tal-provi ghandu jirrizulta li probabilment ix-xhud Sunny Baldacchino kien gab a konjizzjoni tal-vendituri l-isem ta' l-attur biss bhala xerrej prospettiv u mhux bhala s-sensar. Kien wara li regghu nfethu u mxew 'il quddiem in-negozjati u kienu waslu fil-final li Baldacchino jghid li identifika lill-attur bhala s-sensar. Li ma kienx hemm rikonoxximent jew kuntratt dirett bejn il-partijiet kontendenti johrog b'mod car hafna mill-provi. F'dan ir-rigward, il-Qorti taghmel accenn ghall-brani segwenti li jemergu mill-provi:-

(fol. 31)

L-attur:- *“Allura jiena mort u sibt lis-Sur Baldacchino u ghidtlu jekk hu kienx informa lis-socjeta' konvenuta, li s-sensar kont jiena, biex jekk kemm-il darba jsehh in-negozju, jiena ma nigix minn barra”*

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

(fol. 32)

Kontro ezami

L-attur:- *“L-ewwel somma li semmieli, is-Sur Baldacchino, li skond hu, riedu Tagliaferro, kienet tammonta ghal Lm200,000.”*

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

(fol. 35)

L-attur:- “Aktar minn dak li semmejt, jiena ma avvicinajt li-
socjeta’ konvenuta, anqas ma gejt avvicinat direttament minn
Tagliaferro in konnessjoni ma’ dan it-trasferiment.”

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

(fol. 50)

L-attur:- “Jiena bhala fatt ma kontx naf li r-Radio City (sic) hliet li
kien mikri (l)is-Sur Baldacchino, ta’ min ezatt kienet bhala
proprjeta”

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

(fol. 58/9)

Sunny Baldacchino:- “Lili safrattant, ma qallix ghal min
proprjament Fava ghal min qed jidher.

Ftit wara, sirt naf, ghax il-kelma tigris, Malta zghira, li xtaqu l-Partit
Laburista.”

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

(fol. 63)

Sunny Baldacchino:- “Dr. Attard Montalto ghan-naha tas-socjeta’
qatt ma qalli kemm kienu qed jippretendu prezz huma biex ibieghu.
Le, pero’ jiena ghidtlu li nahseb sa mitejn elf jitolghu.”

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

(fol. 102)

Dottor Philip Attard Montalto:- “Qed nigi riferit ghal parti mix-

xhieda li ta Sunny Baldacchino fejn hemm imsemmi li dan ix-xhud kien gab a konjizzjoni tieghi li bhala sensar kien hemm l-attur, u jiena nirrispondi li mhux veru xejn. Lili lis-Sur Fava semmieh biss bhala potenzjal kompratur. Qalli jekk inti trid dak sa mija u hamsin jasal, ghidtlu issa ma tarax, qabel ma tohrog int, prezzijiet mhux ser niddiskuti. ....ovvjament aktar ma ngholli l-prezz aktar ser jitolbuni rigal, u allura ma ghidtlux.”

^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^

(fol. 117)

Dr. George Abela:- *Jjigifieri hemmhakk jien l-ewwel darba li (l-attur) gie a konjizzjoni tieghi, jigifieri wara li gie konkjuż id-‘deal’ u sar il-kuntratt u kollox u bdejna t-twaqqiegh, se nibdew it-twaqqiegh.”*

Fil-fehma kunsidrata ta’ din il-Qorti, ma jirrizultax li l-attur ipprova dak li ppremetta u talab fic-citazzjoni tieghu fil-konfront tas-socjeta’ konvenuta.

Ghal dawn ir-ragunijiet;

Tiddeciedi billi, filwaqt li tilqa’ l-eccezzjonijiet tal-konvenuti nomine, tichad it-talbiet attrici kif dedotti bl-ispejjeż gudizzjarji kontra l-attur.

Citazzjoni Numru: 187/94 JF

ONOR. IMHALLEF JOSEPH A. FILLETTI

Deputat Registratur

md